

مدیر، راهبر تحول

عبارت‌اند از: تفکر جسورانه و آینده‌نگر؛ توانایی دیدن فراتر از چارچوب‌های موجود و طراحی چشم‌اندازهای نو برای یادگیری در عصر دیجیتال؛ مهارت در یادگیری از شکست‌ها؛ استفاده از تجربه‌های ناموفق به‌عنوان منبع رشد و اصلاح مسیر رهبری آموزشی؛ تسلط بر فناوری‌های نوین آموزشی؛ بهره‌گیری از ابزارهای دیجیتال، سکوی یادگیری و فضای مجازی برای ارتقای کیفیت آموزش؛ توانایی ساختن فرهنگ نوآوری؛ ایجاد محیطی امن برای تجربه‌های جدید؛ تشویق معلمان به خلاقیت و حمایت از یادگیری حرفه‌ای، ارتباط مؤثر و الهام‌بخش؛ توانایی برقراری ارتباط انگیزه‌بخش، اعتمادساز و مشارکت‌جو با معلمان، دانش‌آموزان و اولیا؛ انعطاف‌پذیری در مدیریت تغییرات سریع؛ آمادگی برای پاسخ‌گویی منعطف و سازگار به تحولات آموزشی، اجتماعی و فناورانه؛ تصمیم‌گیری مبتنی بر داده و تحلیل؛ استفاده از داده‌های آموزشی برای ارزیابی عملکرد؛ شناسایی نیازها و هدایت تصمیم‌های راهبردی.

آنچه از این یادداشت کوتاه پیداست، ضرورت و اهمیت آموزش و یادگیری مادام‌العمر و مستمر مدیران مدرسه‌ای برای به‌روزشدن است. به نظر می‌رسد، برخی از مدیران در شرایط بی‌نیازی از یادگیری و توانمندشدن قرار دارند و این عیب و نقیصه بزرگی است. مدیران مدرسه‌ها باید به جد از آن پرهیز کنند، خود به پا خیزند و در انتظار دستور و مطالبه از بالادست نباشند. محیط و فضای یادگیرنده امروز می‌تواند شما را به‌راحتی پشتیبانی و حمایت کند. لازمه آن خواست و اهتمام شماست. دانش‌آموزان و معلمان ما این لیاقت را دارند که مدیرانی باسواد و حکیم و با شوق و نشاط داشته باشند.

پی‌نوشت

۱. گوستافسون، برد، رهبری نوکیش. ترجمه حیدر تورانی (۱۳۹۹). کجا، تهران.

در عصر پویای امروز، آموزش دیگر به انتقال دانش محدود نیست، بلکه بستری است برای پرورش تفکر، خلاقیت و آمادگی برای زیستن در جهانی پیچیده و در حال تغییر. در این میان، نقش مدیر مدرسه از یک ناظر اجرایی فراتر رفته و به یک راهبر تحول‌آفرین بدل شده است. مدیر مدرسه امروز باید چشم‌اندازی روشن از آینده آموزشی داشته باشد؛ کسی که نه تنها با تغییرات همگام شود، بلکه خود آغازگر آن‌ها باشد. او باید بتواند با نگاهی راهبردی، نیازهای نوظهور دانش‌آموزان را شناسایی کند، معلمان را در مسیر نوآوری همراه و فرهنگ یادگیری مادام‌العمر را در مدرسه نهادینه کند. تحول آموزشی نیازمند جسارت، انعطاف‌پذیری و مهارت در مدیریت تغییر است. مدیر موفق، با ایجاد فضای امن برای تجربه‌های نو، با حمایت از یادگیری حرفه‌ای معلمان و با بهره‌گیری از فناوری‌های نوین، مدرسه را به کانونی پویا و الهام‌بخش تبدیل می‌کند. لابد از خودتان خواهید پرسید چطور و چگونه؟ آری، مدیریت نوکیشانه‌ام آرزوست!

مدیر نوکیش مدرسه یعنی مدیری که ساختارشکن، نوآور و تحول‌خواه است؛ کسی که با بهره‌گیری از فناوری و تفکر جسورانه، مدرسه را به محیطی پویا و متناسب با عصر دیجیتال تبدیل می‌کند. رهبری نوکیش مفهومی نوین در مدیریت آموزشی است که از کتابی با همین عنوان ترجمه شده و در ادبیات فارسی با عنوان «رهبری نوکیش» شناخته می‌شود.^۱ این سبک از رهبری بر ساختارشکنی مثبت، نوآوری آموزشی و استفاده جسورانه از فناوری در مدرسه تأکید دارد و رهبر نوکیش مدیری است که قالب‌های سنتی و ناکارآمد را کنار می‌گذارد و با نگاهی آینده‌نگر، مدرسه را به محیطی یادگیرنده، فناورانه و خلاق تبدیل می‌کند. از شکست‌ها درس می‌گیرد، تجربه‌های شخصی را به اشتراک می‌گذارد و با تمرین‌های عملی، یادگیری را در مدرسه متحول می‌کند. برخی شایستگی‌های کلیدی مدیر نوکیش مدرسه